

การสำรวจและพยากรณ์ความต้องการอาคารสถานที่เรียนของโรงเรียน
ในระดับประถมศึกษาของอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
(The Need for Elementary School Plants in
Amphoe Muang, Samutprakan Province:
A Survey and Projection)

โดย

นางสาว ชัญญา เศรษฐชัย ค.ม.

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาคำระเบียบปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาวิจัยการศึกษา

พ.ศ. 2513

001042

I15830640

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
ประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

11 ม. ๒๕๖๓

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ .....

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

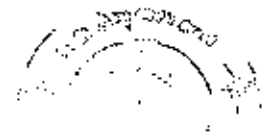
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร. ประชุมสุข อักษรอำรุง

วันที่ 24 เดือน เมษายน พ.ศ. 2563

ชื่อ เรื่อง : การสำรวจและสภาพการณ์ความต้องการอาคารสถานที่เรียนของ
โรงเรียนในระดัับประถมศึกษาของอำเภอเมือง จังหวัดสมุทร-
ปราการ

ชื่อ : นางสาว ชัญญา เสวทรุชชัย

แผนกวิชา : ศึกษาศาสตร์

ผู้ควบคุมการวิจัย : ศาสตราจารย์ ดร. ประชุมสุข อ้าวอ่ำรุ่ง

วัน เดือน ปี : ๒๔ เมษายน ๒๕๑๓

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการสำรวจและประเมินผลสภาพอาคารสถานที่เรียนของโรงเรียน
รัฐบาลระดับประถมศึกษาจำนวน ๔๑ โรงเรียน และคาดคะเนความต้องการของโรงเรียน
ระดับประถมศึกษาที่หน่วยราชการหรือองค์การสาธารณะจะต้องจัดหาเพิ่มขึ้นในระหว่าง
ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ถึง ๒๕๑๗ ของอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขึ้นเฉพาะเพื่อใช้สำรวจอาคารสถานที่เรียนเกี่ยวกับ
(๑) บริเวณและที่ตั้งของโรงเรียน (๒) สถานที่ทางด้านการเรียนการสอน (๓) สถานที่
ทางด้านการบริหาร (๔) สถานที่ทางด้านการติดต่อภายใน และ (๕) สถานที่ทางด้านการ-
บริการ โดยพิจารณารวบรวมขึ้นจากมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาของยูเนสโกและอื่นๆ
ในการเปรียบเทียบอาคารสถานที่เรียนเป็นรายโรงเรียนและเปรียบเทียบแยกอาคารสถานที่
เรียนเป็นหมวดกับค่าเฉลี่ยปานกลางด้วยการทดสอบค่าที

ผลปรากฏว่าโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้นมี ๒๐ โรงเรียน ในจำนวนทั้งหมด ๒๗
โรงเรียน และโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายมี ๑๑ โรงเรียน ในจำนวนทั้งหมด ๑๔
โรงเรียนที่มีสภาพอาคารสถานที่เรียนอยู่ในระดับเฉลี่ยปานกลางและสูงกว่าระดับเฉลี่ย-

ปานกลางขึ้นไป หมวดสถานที่ทางด้านการติดต่อภายในอยู่ในสภาพที่ใช้ได้มากกว่า
หมวดอื่น ๆ ส่วนหมวดสถานที่ทางด้านการบริการของ โรงเรียนประถมศึกษาคอนตัน
และหมวดที่ตั้ง โรงเรียนประถมศึกษาคอนปลายอยู่ในสภาพที่ต้องปรับปรุงแก้ไขมากกว่า
หมวดอื่น ๆ ปรากฏว่าภายในระยะ ๕ ปีข้างหน้า อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
ต้องการห้องเรียนเพิ่มขึ้นทั้งหมด ๘๖ ห้องเรียน

Thesis Title : The Need for Elementary School Plants in Amphoe Muang, Samutprakan Province: A Survey and Projection.

Name : Miss Thanya Sretthachai

Department : Educational Research

Advisor : Prof. Dr. Prachoomsuk Achava-Amrung

Date : April 24, 1970.

ABSTRACT

This study aimed at evaluating 41 elementary school buildings and estimating classroom need of Amphoe Muang, Samutprakan Province, in 1970 through 1974.

Minimum standard for (1) school site, (2) instructional space, (3) administrative space (4) circulation space and (5) service space were formulated particularly for the survey, using those set by Unesco and others. Each school and each of its spacial parts were statistically compared with respective averages of the local school system, applying the t-test.

It was shown that 20 out of 27 lower elementary school buildings and 11 out of 14 upper elementary school buildings have conditions within the range of normal expectancy or higher. Circulation space is in the most satisfactory condition while

service space of the lower elementary school system and school site of the upper elementary school system are comparatively poorest. Finally, Amphoe Muang Samutprakan needs a total of 86 classrooms more in the next five years.

กิจกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากท่านศาสตราจารย์ ดร. ประชุมสุข อาชาวำรุง อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านศาสตราจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจาก คุณ สائبัญ สุทธิวิทย์ ฝ่ายวิชาการ แผนกศึกษาธิการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนที่ทำการสำรวจ และเพื่อนนิสิตทุกคนที่ช่วยทำการสำรวจโรงเรียน ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณและขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ธัญญา เศรษฐชัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ค
กิจกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	๓
ขอบเขตของการวิจัย.....	๓
ข้อสมมุติเบื้องต้น.....	๔
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย.....	๔
คำจำกัดความ.....	๕
๒ วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	๗
๓ ระเบียบวิธีวิจัย.....	๑๔
การสำรวจอาคารสถานที่เรียน.....	๑๔
ลักษณะประชากร.....	๑๔
แบบสำรวจ.....	๑๕
เกณฑ์ประเมินผล.....	๑๖
วิธีรวบรวมข้อมูล.....	๒๑
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๒๑

บทที่	หน้า
การคาดคะเนจำนวนทองเรียน.....	๒๔
ลักษณะข้อมูล.....	๒๔
แบบสอบถาม.....	๒๕
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๒๕
๔ ผลการวิจัย	๒๕
การสำรวจอาคารสถานที่เรียน.....	๒๕
การคาดคะเนจำนวนทองเรียน.....	๓๕
๕ สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	๔๑
ขอค้นพบ.....	๔๒
ขอสรุป.....	๔๖
อภิปรายผลการวิจัย.....	๔๖
ขอเสนอแนะ.....	๔๗
บรรณานุกรม.....	๕๔
ภาคผนวก.....	๕๐
แบบสำรวจอาคารสถานที่เรียน.....	๕๑
แบบสอบถามโครงการขยายอาคารเรียน.....	๕๔
ข้อมูลดิบ.....	๕๖

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑	คะแนนเต็มของสภาพอาคารสถานที่ เรียบแบบตามหมวดกในแบบสำรวจ. ๖๖
๒	ระดับเฉลี่ยปานกลาง ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานและช่วงความเชื่อมั่นของ ระดับ เฉลี่ยปานกลางของสภาพอาคารสถานที่ เรียบของ โรง เรียบ ประถมศึกษาตอนต้น..... ๖๘
๓	การ เปรียบ เทียบสภาพอาคารสถานที่ เรียบของ โรง เรียบประถมศึกษา ตอนต้นกับ ระดับ เฉลี่ยปานกลางที่ระดับความ มีนัย สำคัญ .๐๕..... ๗๐
๔	จำนวนโรง เรียบประถมศึกษาตอนต้นที่มีอาคารสถานที่ เรียบอยู่ใน สภาพที่ ใช้ได้และอยู่ในสภาพที่ ใช้ไม่ได้..... ๗๓
๕	ระดับ เฉลี่ยปานกลาง ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงความ เชื่อมั่นของ ระดับ เฉลี่ยปานกลาง ของสภาพอาคารสถานที่ เรียบของ โรง เรียบ ประถมศึกษาตอนปลาย..... ๗๔
๖	การ เปรียบ เทียบสภาพอาคารสถานที่ เรียบของ โรง เรียบประถมศึกษา ตอนปลายกับ ระดับ เฉลี่ยปานกลางที่ระดับความ มีนัย สำคัญ .๐๕..... ๗๕
๗	จำนวนโรง เรียบประถมศึกษาตอนปลายที่มีอาคารสถานที่ เรียบอยู่ใน สภาพที่ ใช้ได้และอยู่ในสภาพที่ ใช้ไม่ได้..... ๗๖
๘	จำนวนนักเรียนชั้น ประถมปีที่ ๑ ที่ค่าคะแนน ได้ตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ถึง ๒๕๑๗..... ๘๔

ตารางที่ ๑

๘	ภาคคะแนนจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ถึง ๒๕๑๗.....	๓๕
๑๐	จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๘ ถึง ๒๕๑๖ ของอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ.....	๕๗
๑๑	ผลการสำรวจอาคารสถานที่เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น จำนวน ๒๗ โรงเรียน.....	๕๘
๑๒	ผลการสำรวจอาคารสถานที่เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๘ โรงเรียน.....	๖๑